

kiertotalouden
green deal

Kiertotalouden green deal ja rakennettu ympäristö

Riikka Yliluoma
Kiertotalousyksikkö
Ympäristöministeriö

Kiertotalouden green deal

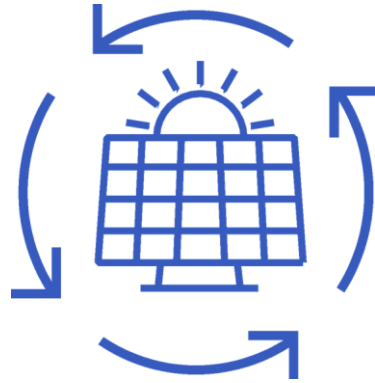

KIERTOTALOUSOHJELMA

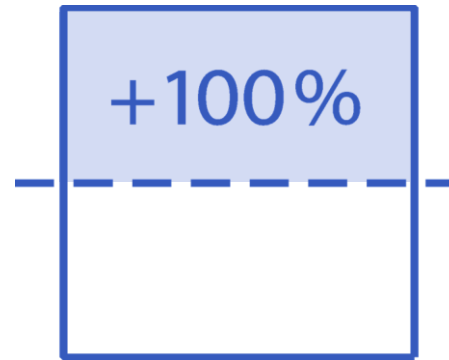
”

Kiertotalous on keino turvata taloudellinen hyvinvointi hiilineutraalissa Suomessa. Se on uusien markkinoiden luomista tasapainossa ympäröivän luonnon kanssa.

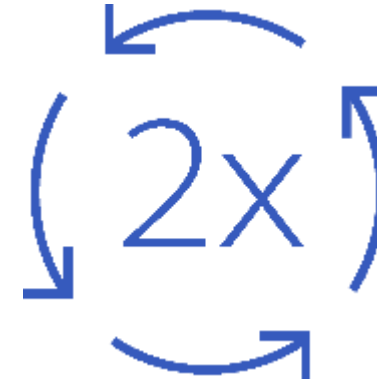
REIJO KARHINEN
ohjausryhmän puheenjohtaja

Uusiutumattomien luonnonvarojen kulutus vähenee, ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö voi kasvaa siten, että kotimaan primääriraaka-aineiden kokonaiskulutus **ei 2035 ylitä vuoden 2015 tasoa.***

Resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä.

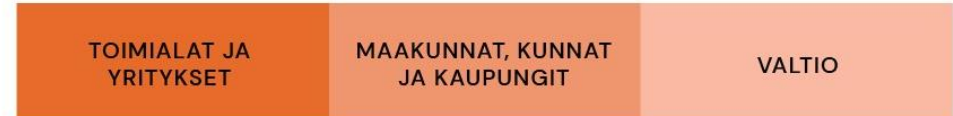

Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä.

* Vientituotteiden valmistukseen käytetyt luonnonvarat eivät kuulu tavoitteen piiriin.

Kiertotalouden green deal on ainutlaatuinen yhteistyö

- Green dealissa valtio ja mukana olevat tahot sitoutuvat yhdessä vähentämään luonnonvarojen kulutusta ja edistämään kiertotalousohjelman luonnonvaratavoitteita.
- Maailmankin mittakaavassa ainutlaatuinen työ, joka yhdistää laajasti yhteiskunnan osallistumisen ja tieteellisen tiedon ja mallinnuksen
- Mukana lähes 90 organisaatiota.
 - Toimialaliitot, kuten RT, EK, ETL, ET
 - Yrityksiä, kuten Skanska, A-insinöörit, Saint-Gobain, Stora Enso, UPM, Telia
 - Järjestöjä kuten Rakli ja KOVA ry
 - Isoimmat kunnat (ja pienempiä myös) sekä lähes kaikki maakunnat
- Toimia ja tukea valtio-osapuolelta.

Kiertotalouden green dealin taustalla tieteellinen tutkimus ja yhteiskehittäminen

Skenaariotyö

- yhteistyössä tutkimuslaitosten (Syke, Luke, GTK, VTT, Tilastokeskus, Aalto) ja green deal -prosessin osallistujien kanssa
- tiedonkeruu (kirjallisuus, haastattelut) ja asiantuntija-arviot
- mallinnus (ENVIMAT, ENVIMATscen)

Parempi ymmärrys Suomen kansantalouden luonnonvarojen käytöstä ja tavoitteista (v. 2015, 2035) sekä kiertotaloustoimenpiteistä vaikutusarvioineen

Yhteiset työpajat skenaariotyöhön osallistuvien kesken

Alueelliset ja toimialakohtaiset haastattelut ja tapaamiset

Kiertotalouden green deal

- Kehitetään yhdessä tavoitteita ja toimenpiteitä kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseksi
- Skenaariotyössä tuotettu tieto tukee green dealin muodostamista

Ehdotus kiertotalouden strategisen green dealin toteutusmalliksi

1. Sitoutuja valitsee 1–2 muutosaluetta.

2. Sitoutuja valitsee muutosalueen alla yhden tai useamman toimenpidealueen. Sitoutuja valitsee toimenpidealueelta useampia toimia, joita se tarkentaa oman toimintansa näkökulmasta sekä asettaa seurattavia tavoitteita.

3. Tutkijoista koostuva arviointiryhmä arvioi sitoumusten vaikuttavuutta ja "kypsyyttä".

4. Sitoutuja allekirjoittaa sitoumuksen ja raportoi toteutumisesta.

Kiertotalouden strateginen green dealin muutosalueet

1. Resurssiviisas rakennettu ympäristö
2. Resurssiviisas tuotanto ja materiaalien kierto
3. Kestävän kulutuksen liiketoiminta ja jakamistalous
4. Resurssiviisas energiantuotanto
5. Uudistuva ruokaketju

Toimenpidealue

Uudisrakennuksille ja niiden osille luodaan arvoa elinkaariominaisuuksilla.

TAVOITE: 80 %/ 100 %:ssa uudisrakennuksista on erityisiä (joustavuuden tai säilyvyyden) elinkaariominaisuuksia. Kaikki lyhytikäiset uudisrakennukset rakennetaan siirrettäväksi tai uudelleenkäytettäväksi.

TOIMENPITEITÄ:

- Suunnitellaan ja rakennetaan pitkäikäisiä, muunneltavia ja korjattavia rakennuksia.
- Varmistetaan tiedon säilyvyys ja elinkaariominaisuuksien monipuolinen käyttö.

TOIMEENPANON TUKI

Rahoitus
(BF, EAKR, LIFE+)

Säätely

Olemassa olevat
foorumit & ohjelmat

Muut green deal-sopimukset
& sitoumukset

"Kotipesät"

Resurssiviisas rakennettu ympäristö

1. Resurssiviisaas rakennettu ympäristö

Visio 2035: Kiertotalous on huomioitu rakennetussa ympäristössä kokonaisvaltaisesti. Resurssitehokkaan rakentamisen hierarkiaa noudatetaan eli suositaan korjaamista ja pidennetään olemassa olevien rakennusten ja rakenteiden elinkaarta. Kaavoitus tukee kiertotalousratkaisuja.

Talon- ja infrarakennushankkeiden suunnittelulle on varmistettu riittävä budjetti ja aika kiertotalousnäkökohtien tutkimista ja käyttöönottoa varten. Vuonna 2035 asuin- ja julkisten rakennusten suunnittelukäyttöikä on lähtökohtaisesti 100 vuotta. Rakennetaan lyhytikäiset rakennukset ja rakenteet purettavaksi ja uudelleenkäytettäväksi. Erityisen pitkäikäiset rakennukset rakennetaan monikäyttöisiksi ja muunneltavaksi.

Tilaosien irrotettavuus ja uudelleenkäyttö on tavanomaista. Rakennusosia ja -tuotteita käytetään uudelleen ja rakennustuotteiden valmistuksessa hyödynnetään sivutuotteita ja jätteitä. Jätteet jalostetaan mahdollisimman korkean jalostusasteen tuotteiksi. Maa- ja kiviainekset hyödynnetään ja kierrätetään tehokkaasti, ja neitseellisten maa- ja kiviainesten otto on vähentynyt merkittävästi nykyisestä.

Muutosalueen tavoite Suomelle vuoteen 2035:

Vähennetään neitseellisten luonnonvarojen käyttöä talonrakentamisessa 25 % (kiertotaloustavoiteskenaario) / 35 % (kestävyysskenaario)

Vähennetään neitseellisten luonnonvarojen (erityisesti maa- ja kiviainesten) käyttöä infrarakentamisessa 7 % (kiertotaloustavoiteskenaario) / 8 % (kestävyysskenaario)

Tunnistetut toimenpidealueet:

- 1. Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen**
- 2. Uudisrakennuksille ja niiden osille luodaan arvoa elinkaariominaisuuksilla**
- 3. Olemassa olevaa rakennettua ympäristöä vaalitaan ja käyttöasteita tehostetaan**
- 4. Käynnistetään uudelleenkäytettyjen tuotteiden markkinat sekä lisätään kierrätysmateriaalien ja sivutuotteiden käyttöä rakentamisessa**